

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem v právní věci

žalobce: **M. S.**
bytem X

zast. Mgr. Milošem Ráboněm, advokátem
sídlem AK Pekařská 403/12, Brno

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne X, č. j. X, ve věci přiznání invalidního důchodu,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalované ze dne X, č.j. X **se z r u š u j e** a věc **s e v r a c í** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

- IV. Ustanovenému zástupci Mgr. Milošovi Ráboňovi, advokátovi se sídlem Pekařská 403/12, Brno **se p ř i z n á v á** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 8 970 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Krajského soudu v Brně. Náklady právního zastoupení nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

1. Žalobce brojil svou žalobou proti rozhodnutí žalované ze dne X, č.j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž byly zamítnuty jeho námitky a potvrzeno prvostupňové rozhodnutí žalované ze dne 8. 8. 2023, č.j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobci ode dne 2. 5. 2023 přiznán invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně.

II. Shrnutí podání žalobce a žalovaného

2. Žalobce především uvedl, že žalovaná nedostatečně zhodnotila jeho zdravotní stav, neboť posudky o invaliditě neobsahují předepsané hodnotící úvahy, a tedy ani přesvědčivé posudkové závěry. Lékaři pak vycházeli toliko z doložené lékařské dokumentace bez osobní přítomnosti žalobce. Žalovaná rovněž absolutně přehlíží fakt, že po pracovním úraze trpí žalobce i dalšími zdravotními omezeními, a to například bolestmi hlavy při předklonu a prudkém pohybu dochází k pocitu nevolnosti a motání hlavy. Dále trpí bolestmi nohou, nejistou chůzí a atrofií zřakového nervu levého oka, přičemž dochází i úbytku nervových vláken a tento stav nelze žádnou léčbou zlepšit.
3. Žalobce dále uvedl, že mimo shora popsanych fyzických potíží lze něj spatřovat poruchy paměti, podprůměrné intelektové výkony, zejména v oblasti sociálního porozumění. V tomto ohledu byl žalobci diagnostikován organický psychosyndrom, tedy onemocnění mozku způsobené úrazem. U žalobce došlo k postižení duševních, smyslových a motorických schopností. Výkon většiny denních aktivit je omezen. Jedná se tedy o zdravotní postižení uvedené v kapitole XV, položce 1 e) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhl. č. 359/2009 Sb.“), kdy míra poklesu pracovní schopnosti je v rozmezí 70-80 %. Jedná se tak o invaliditu třetího stupně a nikoliv prvního.
4. Žalobce dále uvedl, že k oběma posudkům vyhotoveným v řízení o přiznání invalidního důchodu se vyjádřil. Dle jeho názoru byl v obou případech posudek vypracován neúplně, přičemž došlo k neobjektivnímu posouzení jeho zdravotního stavu.
5. Žalovaná ve svém vyjádření především uvedla, že žalobce namítá nesprávnost posouzení zdravotního stavu, a proto žalovaná navrhuje přezkoumání jeho zdravotního stavu Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „PK MPSV“), která posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnosti občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění.

III. Jednání před soudem

6. Žalobce při jednání především odkázal na svá písemná podání. Zdůraznil, že pokles pracovní schopnosti činil 55 %, a tudíž je invalidní v druhém stupni.
7. Žalovaná při jednání především odkázala na vyjádření a napadené rozhodnutí.
8. Soud provedl dokazování posudkem PK MPSV ze dne 15. 5. 2024. Žalobce ani žalovaná se k posudku nevyjádřili.

IV. Posouzení věci krajským soudem

9. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
10. V posuzované věci není mezi stranami sporné, že žalobce je invalidní (tato skutečnost byla potvrzena i posudkem PK MPSV), ale je odlišně stanoven stupeň invalidity. V posuzované věci nechal proto soud vypracovat **posudek** PK MPSV, pracoviště v Brně ze dne 15. 5. 2024. PK MPSV zasedala ve složení předsedy komise a odborného lékaře z oboru psychiatrie. V **posudkovém zhodnocení** je mj. uveden diagnostický souhrn, podle něhož žalobce trpí: a) *Organicky psychosyndrom*, b) *Organická porucha nálady*, c) *Atrofie zrakového nervu oka vlevo*, d) *Stav po polytraumatu – kraniotrauma s epidurálním a subdurálním hematomem, fraktuře obličejové části lebky vlevo s frakturou orbity vlevo, frakturou žeber I. a II. vlevo s kontuzí plic a drobným pneumotoraxem, defektní intimy aorty v oblouku, prosáknutím sleziny, fraktuře pravého předloktí pro dislokovanou frakturu radia vpravo*, e) *Hypertenze*, f) *Starší léze n. peroneus vlevo*, g) *Premorbidně snížení intelektu*. V **posudkovém zhodnocení** je mj. uvedeno, že žalobce je posuzován ve věku 35 let, který do úrazu pracoval jako tesař. Dne 7. 3. 2022 – 1. 4. 2022 prodělal komplexní léčbu pro polytrauma na intenzivních lůžkách po pádu z šesti metrové výšky na beton s poruchou lebeční kosti ve spánkové oblasti vlevo, čelistní a obličejové části lebky vlevo, zlomeninu orbity vlevo s následnou ztrátou zraku levého oka, sériovou frakturou žeber, zhmožděním plic s pneumotoraxem hrudníku, zhmoždění a natržení části cévní výstelky aorty po nárazu řešené konzervativně a zlomeninu předloktí ruky vpravo pro dislokovanou zlomeninu vřetenní kosti. **K datu vydání napadeného rozhodnutí žalované ze dne 8. 8. 2023** byl u žalobce prokázán dlouhodobý nepříznivý zdravotní stav organické duševní poruchy ve středně těžkém postižení se zřetelným odklonem od normy, zejména při výkonu některých aktivit a rolí (zdvíhání těžších břemen, prudké změny polohy – zdvíhání dítěte). Rehabilitace a nastavení medikace se postupně titruje. Žalobce se postupně adaptuje na zdravotní postižení. Pracovní aktivity začal vykonávat částečně s úlevovými přestávkami. Ve zdravotním stavu není těžké ani zvlášť těžké funkční postižení přítomné v organické ani psychické složce léčených onemocnění. Ztráta zraku na jednom oku bez funkčního zrakového postižení druhého oka není těžkým zrakovým postižením, nicméně zhoršuje přesnost provádění jednotlivých činností v prostoru. Končetiny nejsou těžce funkčně postiženy. Nejsou tedy přítomné funkční poruchy při kombinovaném postižení duševních, smyslových a motorických schopností ve zvlášť těžké tíži. Jedná se o středně těžké postižení z důvodu postižení myšlení, sociální přizpůsobivosti s rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu – organická duševní porucha. Zdravotní stav umožňuje zachovat pracovní schopnosti při výdělečné činnosti s podstatně menšími nároky na duševní a tělesné schopnosti s omezením nošení břemen a pohybově náročnou pracovní činností. V **posudkovém závěru** je pak mj.

uvedeno, že pokles pracovní schopnosti žalobce je hodnocen dle kapitoly V, položky 1 písm. c) ve výši 45 % (rozpětí je 30- 45 %), přičemž horní hranice poklesu pracovní schopnosti je navýšena o 10 %, a to vzhledem k tíži funkčního poškození a působení více příčin způsobujících invaliditu, zachování schopnosti a dosaženého vzdělání. Celková míra poklesu pracovní schopnosti žalobce činí 55 %. Žalobce je schopen zapojit se do pracovního procesu a s uvedenými sníženými nároky se requalifikovat na jiný druh činnosti, má zachovalý potenciál k využití dosažených schopností s omezením zdvihu nadměrných břemen, dřepování a doporučení využití kompenzačních pomůcek při chůzi v terénu. K datu vydání napadeného rozhodnutí byl žalobce invalidní podle § 39 odst. 1 ZPD, přičemž se jednalo o invaliditu druhého stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) ZDP, nešlo o invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) ZDP. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 50 %, nedosahoval však více, než 69 %. Vzhledem k nasazené psychiatrické medikaci korigující poruchy nálad, napětí, rozlad u žalobce PK MPSV očekává změnu ve zdravotním stavu a tím schopnosti vykonávat výdělečnou činnost žalobcem a stanovuje platnost posudku ke dni 31. 5. 2027.

11. Soud předně k věci uvádí, že právní úprava posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod je obsažena v ustanovení § 39 ZDP, které ve znění platném a účinném po 31. 12. 2009 upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně. Při určování poklesu pracovní schopnosti se mj. bere v úvahu, zda jde o zdravotní poškození trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o tzv. stabilizovaný zdravotní stav a zda a jak je pojištěnec na své zdravotní poškození adaptován. Podle ustanovení § 39 odst. 6 ZDP platí, že za stabilizovaný zdravotní stav [odstavec 4 písm. b)] se považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení.
12. Soud dále k věci uvádí, že správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle právní úpravy platné a účinné po 31. 12. 2009 platí, že zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje ministerstvo práce a sociálních věcí; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna (viz k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, čj. 6 Ads 11/2013-20, přístupný na www.nssoud.cz). Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladený nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost

odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, čj. 6 Ads 99/2011-43, přístupný na www.nssoud.cz).

13. Náležitosti posudku upravuje s účinností od 1. 1. 2010 v ustanovení § 7 vyhláška č. 359/2009 Sb. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž účel posouzení a datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výsledek posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, stanovení míry poklesu pracovní schopnosti, stupně invalidity, dne vzniku invalidity, dne změny stupně invalidity nebo dne zániku invalidity, schopnosti využití zachované pracovní schopnosti podle § 5 u pojištěnce, jehož míra poklesu pracovní schopnosti činí nejméně 35 % a nejvíce 69 %, a zda je pojištěnec v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek. Obligatorní náležitostí posudku je rovněž odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti. Jde-li přitom alespoň o invaliditu I. či II. stupně (tedy pokles pracovní schopnosti v rozmezí nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 69 %), musí posudek obsahovat rovněž tzv. pracovní rekomandaci, tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, čj. 4 Ads 19/2012-18, přístupný na www.nssoud.cz).
14. V posuzované věci soud vyhodnotil posudek PK MPSV ze dne 15. 5. 2024 jako posudek splňující všechny formální náležitosti ve smyslu § 7 vyhlášky č. 359/2009 Sb. Posudek byl vypracován PK MPSV zasedající v řádném složení za účasti lékaře s odborností psychiatrie. Žalobce se zasedání komise zúčastnil. Stejně tak se zasedání komise zúčastnil jeho právní zástupce. Dle názoru soudu byl tedy komplexně zhodnocen jeho zdravotní stav, a to nejenom na základě lékařských zpráv, přičemž k objektivnímu posouzení zdravotního stavu PK MPSV provedla sama jeho zdravotní prohlídku a vyšetření.
15. Soud k věci dále uvádí, že u žalobce se jednalo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, přičemž jeho rozhodující příčinou byla organická duševní porucha. Jednalo se o kapitolu V (Duševní poruchy a poruchy chování), položka 1 (Organické a symptomatické duševní poruchy Demence, organické psychosyndromy, posttraumatické změny a jiné) písm. c) (středně těžké postižení, středně těžké postižení myšlení, zřetelný odklon od normy při výkonu některých aktivit a rolí) přílohy k vyhl. 359/2009 Sb., s mírou poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 30- 45 %. Pokles míry pracovní schopnosti byl hodnocen na horní hranici, tj. 45 %, přičemž horní hranice poklesu pracovní schopnosti je navýšena o 10 %, a to vzhledem k tíži funkčního postižení a působení více příčin způsobujících invaliditu, zachování schopnosti a dosaženého vzdělání. Celková míra poklesu pracovní schopnosti žalobce činí 55 %. V souhrnu krajský soud shledal, že předložený posudek PK MPSV je po stránce obsahové úplný a přesvědčivý, a splňuje tak požadavky kladené judikaturou na to, aby mohl být stěžejním důkazem o invaliditě žalobce. Dle PK MPSV pokles pracovní schopnosti žalobce činil 55 %, tj. žalobce dosáhl na invaliditu druhého stupně.
16. Jak plyne ze shora uvedeného, tak soud považuje posudkové hodnocení PK MPSV v Brně za úplné a přesvědčivé, neboť komplexně zhodnotilo zdravotní postižení žalobce. Krajský

soud tak považuje skutkový stav doplněný předmětným posudkem PK MPSV za řádně zjištěný a úplný. Vzhledem k tomu pak bylo třeba dát žalobci za pravdu v jeho žalobních námitkách, neboť provedeným dokazováním se zjistilo, že žalobce skutečně k datu vydání napadeného rozhodnutí bylo třeba považovat za invalidního v druhém stupni, neboť jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 55 %, přičemž však nedosahovala více, než 70 %. Nejednalo se však o invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) ZDP. Krajský soud tedy shledal, že napadené rozhodnutí, kterým bylo potvrzeno prvostupňové rozhodnutí o přiznání invalidního důchodu I. stupně, bylo vydáno na základě nedostatečně a nesprávně zjištěného skutkového stavu a zrušil ho tak výrokem I. tohoto rozsudku ve smyslu ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

17. V dalším řízení je žalovaná povinna vydat ve věci přiznání invalidního důchodu žalobce nové rozhodnutí o jeho námitkách ve smyslu § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., o provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů ve spojení s § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu. Žalovaná bude v dalším řízení o invalidním důchodu vázána skutkovým stavem zjištěným na základě provedeného dokazování v tomto soudním řízení (§ 78 odst. 6 s.ř.s.) a bude z něho vycházet při novém posouzení žádosti o přiznání invalidního důchodu žalobce.
18. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalovaná nebyla ve věci úspěšná, a tudíž právo na náhradu nákladů řízení nemá. Žalobce měl sice ve věci úspěch, ale náhradu nákladů řízení nepožadoval, a tudíž mu ji soud ani nepřiznal.
19. Ustanovenému zástupci žalobce soud přiznal odměnu za zastupování v tomto řízení na náklady státu (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Podle ustanovení § 9 odst. 2 ve spojení s ustanovením § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu, ve znění účinném do 31. 12. 2024, platí, že v řízení o žalobě ve věci nároků fyzických osob v důchodovém pojištění ve správním soudnictví je tarifní hodnotou 5 000,- Kč.
Ve smyslu ustanovení § 7 bod 3 této vyhlášky, ve znění účinném do 31. 12. 2024, činí sazba za jeden úkon právní služby 1 000,- Kč. Krajský soud vycházel z toho, že zástupce žalobce učinil ve věci 3 úkony právní služby podle advokátního tarifu, ve znění účinném do 31. 12. 2024, a to konkrétně převzetí a příprava zastoupení (§ 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu), sepis písemného podání ve věci samé (§ 11 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 11 odst. 3 advokátního tarifu), účast na jednání zasedání PK MPSV dne 15. 5. 2024 (§ 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu). Ke každému úkonu právní služby náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300,- Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu, ve znění účinném do 31. 12. 2024). Právní zástupce žalobce dále učinil jeden úkon právní služby (účast na ústním jednání soudu) po 4 620 Kč podle ustanovení § 7 bod 5 a § 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu, ve znění účinném od 1. 1. 2025. K tomu je nutné připočíst hotové výdaje ve výši 450 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu, ve znění účinném od 1. 1. 2025). Celkem přiznal právnímu zástupce žalobce soud částku ve výši 8 970 Kč. Právní zástupce žalobce není plátcem DPH. Celkem tedy na odměně za právní zastupování náleží částka 8 970 Kč. Tato částka bude zástupci žalobce vyplacena soudem za podmínek uvedených ve výroku IV. tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

V Brně dne 27. března 2025

JUDr. Petr Polách v. r.
samosoudce